

I mer än två decennier har tanke- och handlingsmedjan Den Nya Välfärden argumenterat för halverade arbetsgivaravgifter som ett effektivt medel att öka sysselsättningen. Grundtanken är enkel: ju billigare vara eller tjänst, desto större efterfrågan; om arbetskraften blir billigare så vill arbetsgivarna anställa fler.

Jag vet inte hur många böcker, pamfletter, forskarrapporter, helsidesannonser, uppvaktningar, seminarier och förtroliga samtal med makthavare vi ägnat budskapet. Men politikerna, läs finansdepartementet, har gjort tjurigt motstånd, och det gäller alla de regeringar som suttit vid makten under perioden.

Vi har fått två motargument. Det ena är att arbetsgivare anställer den arbetskraft de behöver i stort sett oavsett kostnad, så sänkta arbetsgivaravgifter skulle bara sänka statens inkomster utan att öka sysselsättningen. Det andra motargumentet är att facket genast skulle driva upp lönerna så att arbetsgivarens kostnader för arbetskraften de facto inte skulle sjunka trots skattesänkningen.

Jaha.

Men på senare år har det blivit lite annorlunda. I teorin tycker politikerna att förslaget om sänkta arbetsgivaravgifter är lika dåligt som det alltid varit, men i praktiken verkar de ha fattat galoppen, för det görs små försök att öka sysselsättningen genom att sänka arbetsgivaravgifterna för särskilda grupper, till exempel ungdomar, tjänsteföretag, invandrare eller stödområdesföretag.

Detta verkar emellertid inte fungera något vidare, för nischade insatser som bara gäller vissa grupper leder som alltid till oklarheter, krångel och byråkrati. Visserligen sparar jag en del på att utnyttja erbjudandet, säger sig den potentielle arbetsgivaren, men å andra sidan måste jag fylla i en massa blanketter och då är det inte värt mödan.

För att det ska bli någon effekt måste sänkningarna gälla alla.

Nu är regeringen igång igen med ett försök som troligen kommer att slå fel. Det handlar om rejäla sänkningar av arbetsgivaravgifterna i så kallade nystartzoner, alltså utanförskapsområden. Som vanligt finns ett antal regler, till exempel "verksamhetskrav", "boendekrav", områdesdefinitioner, tidsbegränsningar, lönebegränsningar och så vidare. Normala företagare tappar intresset och arbetslusten när de konfronteras med svårtillgängliga regelverk.

Det är möjligt att regeringens välmenande försök att främja sysselsättningen inte gör någon skada även om de troligen inte gör någon nytta. Men det är också möjligt att de faktiskt gör skada, i första hand för att fruktlösa försök gör att vi förlorar tid. Tiden går, arbetslösheten består. I fallet med nystartszonerna finns ett särskilt skäl att oroa sig. Statens förväntade inkomstbortfall av skattesänkningen i nystartsområdena ska nämligen betalas med en höjning av arbetsgivaravgifterna i resten av Sverige, visserligen bara med en hundradels procentenhet, men i alla fall. Den förändringen kommer definitivt inte att bidra till ökad sysselsättning.

Patrik Engellau

Ordförande Den Nya Valfärden